

<p>Szerkesztői iroda: Piacsor, Kapeller-ház hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p> <p>Kiadó hivatal: POLLÁK MÓR KÖNYVNYOMDÁJA. hová a hirdetések s előfizetések bérmentesen küldendők.</p> <p>Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<h1>KÖZÉRDÉK.</h1> <h2>Vegyes tartalmu heti lap.</h2>	<p>Megjelen minden vasárnapon egy nagy íven.</p> <p>ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:</p> <p>Egész évre . . . . . 4 frt. Fél „ . . . . . 2 „ Negyed „ . . . . . 1 „</p> <p>HIRDETMÉNYEK DIJA: 3 hasábos petit sorért, vagy ennek helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyílttér sora 15 kr.</p>
---	---	---

HETI SZEMLE.

A képviselőház május 9-én megkezdte az osztrák-magyar általános vámtarifáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ezt megelőzőleg Péchy Tamás elnök bemutatta Miksa Elek marosludasi képviselő megbízó levelét, több bizottsági előadó pedig jelentéseket terjesztett elő, köztük Rakovszky István a boszniai hadi költségekre szükséges 21 millió 700 ezer frt fedezéséről; ennek tárgyalása a vámtarifa után következik. — A napi rend felvételénél, mindenek előtt Baross Gábor előadó fejté ki az általános vámtarifa módosításának szükségét. A viszonyok 1878. óta lényegesen változtak, az akkor megállapított tarifafételek már nem védik eléggé a belföldi gazdát és iparost; Francia-, Angol- és Németországok vámpolitikája kényszerít a védekezésre. Kifejté aztán a tarifa főbb előnyeit, hangsúlyozta létrehozatalának nagy nehézségeit s ajánlotta elfogadását. Utána Gaál Jenő (világosi) mondott hosszabb, szakszerű beszédet a javaslat ellen, Madarász pedig indítványt adott be a külön vámterület felállítására, a ház derűsége közt jegyezvén meg, hogy ha a többség közös vámterületi szemmel és kebelrel megelégszik is a szönyegen forgó javaslattal, a függetlenségi pártiak, kik külön vámterületi kebelrel tekintik a dolgot, nem fogadhatják el. Végül Hegedüs Sándor beszélt tetszés közt a törvényjavaslat mellett s ezzel a tárgyalást elhalasztották.

A képviselőház május 10-én tartott ülése érdekes volt, a menyinyiben — a vámtarifa tárgyalása levén napirenden — Apponyi Albert gróf, az ellenzék egyik kiváló vezére kijelenté, hogy elvbarátaitól eltérőleg nem tudná elvállalni a felelőséget a tarifa elvetéseért. A beszédet a kormánypártiak élénken megjelnezték.

Utána Helfy Ignác beszélt a szélsőbal javaslatára mellett. Kemény Gábor báró miniszter az ellenzék szónokait állításait cáfolva, részletesen kimutatta az új tarifa előnyeit s hangsúlyozta, hogy a tarifa kompromisszumot nemcsak a ma-

gyar és osztrák állam, hanem az összes termelési ágak közt s általános szempontból kell megítélni. Desseffy Aurél gr. Apponyi ellen szolt. Az idő előre haladván a tárgyalást a következő ülésre halasztották.

Az okkupációzionalis hitel fedezésére a közös aktívák egy részét is felhasználják. A közös pénzügyminiszterium alkudozik az Unionbankkal 32,500 drb Ferencz József-vasútrészvény átvétele végett.

A külföldi hírei közül legnevezetesebb a dublini merénylet. E hó 7-én ugyanis Cavendish lordot, Írország új államtitkárát és Burke-t Írország alállamtitkárát, a mint a Phoenix parkban sétáltak, két férfi heves ellenállás után meggyilkolta. A tetteseket ugyan még nem fedték fel, de a legújabb hírek szerint a rendőrség nyomukban van. Az elkeseredés Írthonban irtóztató, Irlandnak különválás, honi kormány, honi parlament kell. Anglia izgatottsága látnivaló, nagyon indokolt. Beteljesedik hát Beaconsfieldnek azon jóslata, hogy Gladstone ir politikája miatt Anglia el fogja veszíteni Írthont.

A lázadás színhelyéről fontosabb hír alig van. A fölkelő portyázó bandákról a lakosok maguk terjesztenek túlzott híreket, hogy így annál biztosabban kapjanak katonai oltalmat.

Mióta Dahlen tábornagynagy kibocsátotta proklamációját, Herezogovina paczifikációja jelentékenyen halad előre. Sok viszszatért lakos engedelmességet ígért. Az utóbbi napokban mintegy 2000 frt önkényt fizetett adó folyt be. A szerajevói kerülethez tartozó zagorjai falvak lakossága bejelenté viszszatérését.

Szaíd pasát a Szigettenger eddigi kormányzóját, kinevezték külügyminiszternek. Egyidejűleg átalakították újra az egész kormányt s Szever pasát kinevezték bécsi török nagykövetté.

Az egyiptomi állapotok napról-napra bizonyultak. Az alkirály, Tevfik pasa, nagyon

erélytelen embernek bizonyult. E miatt Konstantinápolyban azon gondolkoznak, hogy nem kellene-e mást ültetni Egyiptom székére, hogy nagyobb bajoknak elejét vegyék.

Nem régebbe katonai öszszeesküvést fedeztek fel Arabi bej hadügyminiszter ellen. Még vallási villongás is van ott, mely délen egész háborus viszonyokat teremtett.

Bolgárország siralmas állapotát mutatják a folytonos zürzavarok, a rendőrség öszszeesküvésekre tart hajtó vadászatot. — Szófiából azt írják, hogy a proklamációk nagyban szaporodnak, terjednek. A mellett izgatnak, hogy el kell kergetni Sándor fejedelmet, a ki elkobozta azt az alkotmányt, melyet II. Sándor csár véraldozatok során szerzett; s a ki a szabadságot elrabolta és a trónt bitorolja.

A csár koronázását illetőleg az európai udvarok még semmi oly hivatalos értesítést nem kaptak az orosz udvartól, mely a moszkvai koronázási ünnepélyen való képviseltesükre szükségessé tenné az előkészületeket. Általános az a vélemény, hogy a csár koronázása „újabb és erőlyesen titkolt események következtében,” úgy, mint az a már megtörtént rendelkezés szerint tervezve volt, kérdésessé lett.

Az orosz-zsidó üldözések egyre tartanak. Többnyire Galiczián vonulnak keresztül Amerikába. A hatóságok minden intézkedést megtettek, hogy a menekültek segélyt találjanak. Bizottságok alakulnak, melyek gyűjtenek. Ez ügyben megszólalt XIII. Leo pápa és encziklikát bocsátott ki azon róm. kath. püspökökhez, kik vagy az üldözettek országában bírnak lakhelylyel, vagy segélyükre lehetnek a kivándorlóknak. Az encziklika arra hívja fel a püspököket, hogy hiveiket a keresztény szeretetre oktassák s különösen gondoskodjanak arról, hogy a katolikusok ne vegyenek részt a zsidók üldözésében.

TÁRCZA.

A nép átka.

I.

Egykor a vén Bikk hegyek közt
Nem tudom hogy: merre hol?
Csipkefalva állt, — de régen . . .
Hire sincsen, hogy mikor?
Ott feküdt a hegy tövében,
Melyről oly búsan, sötétben
Ősi vár tekinté rá.

Zsarnok özvegy — a vidéknek
Réme — birta a falut . . .
Hajh! de átkakép a népnek
Isten ujjá meszsze jut.
A mely átkot Ilda lánya
Hozta szegényül reája,
S özvegy-női bánatúl.

II.

Terebélyes-tölgyes erdő árnyán
Özvegy grófné ifjú vadásza
Vad-virágos pázsiton ha jár t'án
Nem a vadon vadait vadászsza:
Galambot vár, galambot vár, lelke
Kiben szive édenét föl lelte.

Kivágott tölgy megöregült törzsén
Űl a vadász most is méla-búsan:
Kétkezdik kicsiny galambja jöttén
Majd reményli: hátha már az útban.
Ily remény és kétkezdés közt várja:
Eljő-e ma hű-szerelme párja?

Olykor-olykor a kis ezüst csermely
Loesogása zavarja a csendet,
A mely ott közelben vigan lejt el
Csókolgatva a virágos medret.
. . . Figyelmes lesz a legkisebb neszre
Szívéből a reményt el nem veszve.

S gondolatba alig mélyed lelke
Már is újból megszakasztva álma
Magszakasztja ott a hús közelbe'
Kérges-erő harkály kopogása.
S alig mélyed újból gondolatba,
Megriasztott szarvas téved arra.

„Ilda lelkem oly soká' mért késel?
. . . Szökni t'án anyádnak karja rettent?”
Szól sohajva és egy halk nyögéssel
Szakasztotta meg a néma csendet.
Ah! de újra bokrok suttogása
Föltekint — mi az körülte — lássa?

„Ilda lelkem mégis végre . . . végre!
Istenem! be régtől fogva várlak . . .
Már-már elhagyott lelkem reménye.
. . . Gyöngyöm, üdvöm, csakhogy újra látlak!”
Szólt elé sietve és legottan
Lázás ajkuk öszszeforrt a csókban.

S ajak ajkat, kebel kebelt érve
Lelkekre bűvös álom szálla,
Hol feledeu zsarnok anya kénye . . .
S mintha szarvas, kis patak, madárka
— Mintha tudnák, oly szótlanná lettek!
. . . Még a lég se' lebbent meg felettek.

Majd a csókok száza, ezre-csattant
Lángoló szerelmök érzetében'
— Majd meg Ilda kezdte a szót halkan,
Lassan — mintegy sügva — mintha félne:
Fű, fa, virág hallva nehogy itt-ott
Ki beszélje a szerelmi-titkot.

És a tölgyek néma-csendes árnyán
Suttogásuk forró csókba olvadt,
S boldogító kéjük röpké szárnyán
Szállva . . . szállva . . . a menyekbe' voltak,
A hol fájó lelkük minden álma
Rózsa bokor kinyíltott virága.
S míg az ajk, az édes ajkat érte
Átölelve karjaikkal egymást,

Pásztor-óra boldogító kéje,
Az idő gyors fecske szárnyain szállt,
. . . A nap is már nyugovóra tér le:
Végsugarát vetve a vidékre.

Leborúl a csendes, nyári-alkony . . .
Távozóra int az óra is már.
„Ilda lelkem . . . gyöngyöm . . . kis galambom
Fenn anyád vaj' nem kerestet, nem vár?”
„Édesem t'án féltesz tőle engem?”
„Féltelek, óh féltelek szerelmem!”

„Isten véled! távozzunk tehát . . . s majd . . .”
„Minden úgy lesz . . . Isten véled lelkem!”
S édes ajkat szivott szomjazó ajk . . .
Sóhaj kelve mind a két kebelben,
Lányka erre, ifjú arra tere . . .
Titkuk' bizva szerelmük helyére.

III.

Szól a kakas a faluban,
Köszönti a piros hajnal
Fenn a várban özvegy grófné
Mélyen alszik . . . talán meghalt?

Dehogy halt meg . . . álma kedves —
Zsarnok lelke szepet lát ott:
Álmában is hurezoltatja
Rabigába a jobbágyot . . .

Falu végén a határban
Elterülő földjét velök
Felszántatja . . . bevetteti . . .
Hajdú veri: ez a bérök

. . . Szegény koldus, elhagyatott
Könyörögve megy elébe,
Megvereti, elüzeti
Bó alamizsna fejébe' . . .

— Delelőbe megy a nap már
Zsarnok grófné a hogy ébred.
Fenn a várban komoly arczczal
Súgnak-búgnak a cselédek.

Alsófehérmegye közgyűlése.

— Május 5. és 6. —

Lapunk múlt számában röviden megemlítettük azon nagy részvétet, mely a bizottság tagjai között a gyűlés iránt nyilvánult és kiemeltünk két tárgyat, t. i. a verespataki szolgabírói állomás betöltését és a N.-Enyeden építendő honvédlaktanya ügyét. Most a gyűlés lefolyását részletesebben írhatjuk le.

Zeyk Károly főispán ő múltja eljenzés között foglalván el elnöki székét, fájdalmasan említé fel megnyitó beszédében azon szomorú kötelezettséget, hogy mindig egy vagy több kitűnő bizottsági tag elhunytát kell jeleznie. Kegyeletes szavakban emlékezett meg Fogarasy Mihály erdélyi püspök, Inezedy László volt honvédezerede, Fikker Ferenc szolgabíró elhunytáról, mire a megye bizottsága jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét.

A szentesített törvények kihirdetése és a m. pénztár által kezelt javadalmak zárszámadásának jóváhagyása után Csató János alispán gazdag adatokkal illusztrált közigazgatási jelentését olvasá fel, melyért elismerés szavaztatott meg. Az árvaszéki elnök előadva az árva-ügyek állapotát, előterjeszté az első magyar ált. biztosító társaság ajánlatát az árva vagyon tömeges biztosítására nézve, mely ajánlat azonban — viszonyaink között kellőleg kivihető nem lévén — ezáltal elfogadható nem volt. Belügyminiszter ő Nmlgának felhívása folytán szabályozva lett a segédszolgabíróknak a kihágási ügyekben való működése; azon leírásra azonban, mely $\frac{1}{2}\%$ -ra szállítja le a betegápolási rovatalt, felirat fog tétetni, kérve, hogy a szükséghez képest engedtessek meg az egy $\frac{1}{2}\%$ rovatalt. Ugyancsak belügyminiszter úr rendelete szerint módosítva lett a „községi bikatartási” szabályrendelet, és így remélhetjük, hogy a f. évben ezen, közigazdaságilag fontos szabályzat életbe fog lépni. — Több választás következett ezután, főleg néhai Inezedy László buzgó bizottsági tag elhunytja folytán. Így: az állandó választmányban Pogány János, az adófélzáró bizottságba rendes tagul: Zeyk Gábor és Ungerpek Miklós, póttagokul: Salmen Frigyes és Imreh József; a bányaadó bizottságba rendes tagul: Lukács László és Vánza József; póttagul: Ajtai János és Vadadi Gergely; az igazoló választmányba: Dr. Magyar Károly; a statisztikai bizottságba Makkai Domokos; az egészségügyi bizottságba Dr. Nagy Károly; a lovatási bizottságok elnökevé, és pedig a nagyenyedi kerületbe Szaláncz Lőrincz, a gyulafehérvári Baresay Gábor; az erdőségi albizottságba Dezső Zsigmond erdész; végül m. árvaszéki pótelnökül Vajna Károly választattak meg, egy központi bizottsági tag helyére pedig Zeyk Gábor elnöke alatt szavazatszedő bizottság küldetett ki. Mialatt a kijelölő bizottság a verespataki járási szolgabírói állomásra ajánlatot tenni kivonult, az alatt alispán aa. a gálói patak szabályozását, a tengeri kigyóként felmerülő híres „Bulza” malom ügyét, a galaczi malomgát, a borbándi geryeblyék s végül M.-Béld határában levő marosi gátak ügyét adta elő, melyekre nézve az állandó választmány javaslatai fogadtattak el. Ezután tudatá főispán úr ő méltga, hogy a verespataki járás szolgabírói állomására az egyedül jelentkező Damó Vilmos segédszolgabíró kijelöltetett, mit is a bizottság eljenzés között fogadott el. Damó Vilmos és Vajna Károly esküteléte után a honvédlaktanyának már említett ügye jött elő. Előadó főjegyző felolvasta azon

„Gróf kisaszszony sehol sincsen!”
Meg se’ döbben a mint hallja . . .
„Itt a várban . . . a határban
Keressétek . . . nosza, rajta!”

S keresik már másodnapja
Csatlós, jobbágy a határba!
Mind azzal jó viszsza egyig,
„Sehol sincsen” „nem találja.”

Keresteti . . . maga is megy . . .
Telik immár harmadnapja,
Ifjú vadász, szép hajadon
„Sehol sincsen” egy se’ kapja.

Keresteti már egy hete
Környékbeli hegyek között:
S nem találják . . . a cselédség
Mind, azt suttogja: „megszökött.”

. . . Lenn a falu-népe ajkán
Ez esetnek hire járta,
S mind azt mondta azt suttogta:
„Rajta van az Isten átka!”

„Szegény, áldott gróf kisaszszony! . . .
A jó Isten vezérelje! . . .
Haj! de azt az ördög-lelkű
Édes anyát egyre verje!”

Igaz volt a nép ez’ átka:
Öntudatra kelve lelke,
Sötét képektől gyötörtén
Nyugalmát sehol se’ lelte.

Elemeknek bős csapása
Zsarnokságán boszút állott . . .
S orgyilkos kéz vérit ontva,
Teljesült be a nép-átok.

. . . Ifjú vadász, szép hajadon
Meszsze, meszsze más vidéken
Élték boldog tűzhelyknél
Hő szerelmük érzetében.

— 1882 —

Cserkesz.

lépéseket, melyek éppen ezen határozatok végrehajtásaképpen tétettek. Alig végezé előterjesztését, megereadt a szóvihar, melyben az ellenzék különösen nem akart egyet megérteni, t. i. hogy nem az egyszer már hozott s többségi jogú határozat felforgatásáról, hanem csak annak mikénti végrehajtásáról lehetett tárgyalni. — Gyulafehérvári aai voltak az ellenzéki szóvivők e harcban, melyben nem egy fenyegetőzés is merült fel elég tapintatlanul, mely azonban 78 szavazattal 27 ellenében az állandó választmány javaslatának elfogadásával végződött. A gyűlés 12 órakor érte végét.

A következő napi gyűlés is elég látogatott és élénk volt. Zeyk Gábor választmányi elnök jelenté, hogy a központi választmányba gr. Busseul Henrik választott meg. Ezután következett a lapunkban már ismertetett közigazgatási reform-javaslat tárgyalása, melynek főleg azon pontja keltett élénk vitát, melyben javasolta volt, hogy némely tisztviselői állomások csak is olyan elméletileg is qualificalt egyénekkel töltessek be választás útján, a kik a közigazgatási szakban legalább két évet gyakorlatilag is töltöttek. Felhozott ugyanis, hogy ez esetben a szabad választás korlátolva lenne; továbbá, hogy u. n. választott burocracia teremtenék, hogy elméleti tehetségek, pl. országos képviselők, nem lehetnének megválaszthatók stb. Nem volt nehéz ezeket a jó közigazgatás kívánalmaira és az alkotmányos ellenőrzésre utalva megcafolni, minek folytán a javaslat el is fogadtatott. Ezzel kapcsolatban elfogadtatott a község-jegyzői egylet azon indítványa is, hogy tétessék felterjesztés a jegyzői qualificatio és a jegyzői fizetések rendszeres kiadásának biztosítása érdekében belügyminiszter úrhoz.

N.-Enyed város képviselője által a megyével közösen építendő honvédlaktanya kiépítési költségeinek fedezésére 50.000 frt. törlesztési kölcsön felvétele engedélyeztetett. Elvettették a Balazsfalva városi előjáró, és a gyulafehérvári árvaszéki előadó-tanácsos megválasztása ellen beadott fellebbezések. Nagy élénkség között lett tárgyalva a tövisi volt határőrök vendéglőjének bérbeadási ügye. Ugyanis a vendéglő a megyei bizottság utólagos jóváhagyásának fenntartása mellett ki lett adva 260 frt. évi bérért; Klein M. azonban 100 frttal időközben többet ajánlott ha neki adatik, ellenkező esetben nyilvános árverést kért, ez esetben is fenntartva ajánlatát. Az állandó választmány a nyilvános árverést ajánlotta. A tövisi bizottsági tagok egész rohamot intéztek az ajánlat ellen s a bizottság nekik adott igazat, ami nem csekély büszkeséggel töltötte el érdemes aait, kik derekasan megállották helyüket. Pár kisebb ügy után következett ujra egy nagy vita a felett: legyen-e Abrudbányán még egy patika, avagy ne legyen! Pro et contra a szónokok hosszu sora állott fel és oly nyomós érveket hoztak fel mindkét részlől, hogy a bizottság egy része, köztük tekintélyes egyének félre vonultak, a midőn szavazás kérést, mely felállás útján akként döntetett el, hogy 21 szavazat kívánja, 20 nem kívánja a patikát. Tehát ez értelemben lesz a ferterjesztés téve a patika engedélyezése végett. Ezután a közönség nagy része elszökött és a verespataki zuzdákra nézve életkérdést képező műtavak fenntartására kért Frohre illeték ügyét, a zalathnai zavaros adóügy történetét, Karna község kamatozásra letett 4000 frtja ügyét, mely tulajdonképen 6312 frt 8 $\frac{1}{2}$ krt tett eredetileg; Szatlmármegye híres feliratát a zsidó bevándorlásról, a községi zárszámadásokat stb. kevesen hallgatták meg s még kevesebben szóltak hozzá. Annyian voltak azonban, hogy Dr. Nagy Károlyt, Abrudbánya kedvelt főorvosát, megyei tiszteletbeli főorvosi minőségében letett esküje után üdvözölhessük és főispán ő méltgát az érdekes közgyűlés végbefejezésével megéljenzessük.

B.

Fővárosi levél.

Budapest, május 12.

A versenyek idényét éljük! A májusi lóversenyek idényét! A szép nem, mely a farsang alatt a hangversenyek iránt oly nagy érdeklődéssel viseltetett, most bizonyította újra, hogy nemcsak a hang-, hanem a lóversenyeknek sem elsősege! — Az úde tavaszi nap ragyogóan árasztotta szét fényes sugarait a versenyek napjain, melyek számos nézőt vontak a pályához. A szebbnél-szebb tavaszi öltözetek, a fényes fogatok, amaz óriási zsbaj, egész ünnepi szint kölcsönöz a magyar fővárosnak. Hiszen ünnep van! a májusi lóversenyek ünnepe! Azt hiszem nem érdeklik a kedves olvasót ama paripák becses nevei, kik a versenyekben részt vettek. Ezeket tehát mellőzöm. — Tegnap tartották meg a lóverseny pályán a galamb lövészek ez idei viadalukat. A szeles idő sokakat visszariasztott, s így csak gyéren voltak az érdekes sport szemlélői.

Halottunk is volt! Asbóth Lajos, az 1848-49. honvédtábornok halála hangolta le a fővárosi közönséget. Temetése általános részvét mellett tegnap történt meg a lutheránus templom udvarából. A szomorú szertartásnál a nagy közönség mellett ott láttuk Pauler és Szende minisztereket, Gélieh Richárd volt honvéd tábornokot s az elhunytnak bajtársát, Wahrman Mór, Iránka Imre. Szél György orsz. képviselőket, továbbá Pauner István, Pesti Frigyes, akadémiai tagokat, stb. stb. A ravatal a templom udvarán állítottatott föl, melyet az öreg rokkantak állottak körül. A gyászbeszédet György Vilmos fővárosi lelkész mondotta. Utánna Degré mondott honvéd társai nevében búcsuztatót. E beszédek után a kopersót a virág koszorúkkal földiszított hat lovas gyászkoesia emelték, s elvitték az oszt. áll. vasut indóházához, a honnan Lugásra viszik örök nyugalomra.

A király ismét fővárosunkban időz Erzsébet királynéval együtt. Tegnap előtt tartott szemlét valamennyi csapatok fölött, melyek jelenleg a fővárosban időznek. — Tegnap nagyszerű udvari bál volt a trónörökös pár lakodalmának évfordulójának ünnepére, melyen a fővárosban időző arisztokratia tagjai hivatalosok voltak. Ez volt az első udvari bál, melyen a tartalékos ezred tisztjei is je-

len voltak. A királyné vadgalamb szín ruhát viselt, melynek redőnyei festői csoportban hullottak alá. A király többekkel szívélyesen beszélgetett. Megszólította Jókai Mór is, s örömet fejezte ki affölött, hogy a derék magyar város mily kitüntetéssel fogadta a Petőfi társaság tagjait. A fővárosban ama hír szárnyal, mintha Rudolf trónörökös fenséges nejével együtt a fővárosba jöne lakni a jövő év tavaszán, s itt állandóan le is telepednek.

Érdekes újdonság tartja kiváncsiságban Budapest lakosságát. Offenbach régi operetteje, melyet még 1858-ban adtak elő Párisban, pénteken kerül először Evva fordításában a népszínház deszkáira. A darab címe: „Orpheus a pokolban.” A czimszerepet Kápolnai játsza, Pluto Vidornak jutott. Ugyancsak e darabban teszi első színpadi kísérletét Hervei Helen kisaszszony, ki nevével Helivel akarja összezavartani. A szindarabb sikeréről jövőre.

József főherceg és Klotild főhercegnő tegnapelőtt két udvarhölgy kíséretében meglátogatta a könyvkiállítást, Ráth György és Pulszky Károly vezetésével, mellet több órán át szemlélve a kiállított gyűjteményeket. Örömmel nyilatkoztak ki, hogy az első ily terjedelmű kiállítás oly szép sikerrel épen nálunk rendeztetett.

Ma ő felsége a király is meglátogatta a kiállítást Wolkenstein gr. szárnysegéd kíséretében. Teljes másfél óraig időzött ott és midőn távozott, az őt leköszönőkhöz fordulva még egyszer mondá: „Nagyon szépen köszönöm, nagy örömet szereztek ez érdekes kiállítással.”

r. i.

A nők állami szolgálatban.

A nők munkaköre az utóbbi évtizedek óta mindinkább tágul s már alig van a hasznos foglalkozások olya ága, melyben tevékeny részt nem vennének. Egy angol hetilap nem régebben külön cikket szentelt a nők munkakörének s érdekes adatokat közöl az állam szolgálatában való alkalmaztatásokról, mely adatok közül a következőket emeljük ki.

Svájcban számos nőt alkalmaztat az állam a posta s távirda-szolgálatban. Ezen országban egyáltalában nem kell több nehézséggel küzdeniök egy hivatal elnyeréséért, mint a férfiaknak és társadalmilag sem akadna meg senki azon, ha pl. egy vezérigazgató vagy egy magasabb szövetségi hivatalnok leánya ily hivatalért folyamodnék. A tapasztalat továbbá azt is bizonyította, hogy ily irodákban, melyekben férfiak, nők és fiuk együtt vannak alkalmazva, a nők lényeges befolyást gyakorolnak az ügyek gyors elintézésére. Az alkalmazott nők férjhez mehetnek, de ha a hivatalban meg nem jelenhetnek, helyettük kell állítaniok saját költségükön. A svájci kormány nagyon meg van elégedve a nőknek nyilvános hivatalokban való alkalmazása által elért eredményekkel.

Ausztriában 1873. óta alkalmazzák a nőket a postahivatalokban bélyegelésítésre, levelek lajstromozására stb. A bécsi postahivatalokban jelenleg nyolcvan nő van alkalmazva ily szolgálatokra. Alsó-Ausztria vidéki postahivatalaiban — száma nézve körülbelül 700 — majdnem 150 hölgy van alkalmazva egy postamesternő vezetése alatt s a kimutatásokból kitűnik, hogy a nők könnyen, biztosan s gyorsan végzik szolgálatukat. Ha egy nő hivatalért folyamodik, rendőrileg tudakozódnak előlétele után s ha a nyert adatok kedvezőleg hangzanak, miden nehézség nélkül elnyeri a kért hivatalt, feltéve, hogy sikeresen kiállja a szigorú vizsgát, melytől minden hivatal elnyerése függővé tétetik. A női jelöltek nem lehetnek 18 éven alóliak s addig, míg hivatalban vannak, férjhez nem mehetnek; a távirda-hivatalban alkalmazott nők férjhez is mehetnek. A nők társadalmi állását egyáltalában nem befolyásolja hivatalos állásuk.

Olaszországban szintén alkalmazzák a nőket távirdahivatalokban, ha jó sikerrel leteszik a főlvételi vizsgát. Társadalmi állásuk ez által nem szenved csorbát s tényleg egyes hivatalokban a legtekintélyesebb patriciusi családokból származó hölgyek vannak alkalmazva; — de férjhez menniök nem szabad.

Oroszországban, épen úgy mint Olaszországban, szintén csak távirdahivatalokban alkalmazzák hölgyeket; leginkább állami hivatalnokok leányai, s főlvételők előtt ki kell mutatniok, hogy négy nyelvet értenek. Társadalmi állásuk nem szenved csorbát; de hivatalba juttatásukat leginkább pártfogásnak köszönik.

Németországban nem mutatott fel ily kedvező eredményeket a nőknek hivataloskodása. Ennek oka valószínűleg azon körülményben rejlik, hogy a német nő első sorban jó gazdaszszony s hogy működési köre nem a nyilvánosság, hanem a család; főzés, varrás a gazdaszszonyoskodás főfoglalkozásai a német nőnek.

Németalföldön jelenleg mint postasegédet alkalmazzák a nőket s a belga kormány is kísérletet tett a nőknek posta- s távirda hivatalokban való alkalmazására.

Legkedvezőbb helyzete van a nőnek Franciaországban. Az ottani kormány a legkülönbözőbb hivatalokban alkalmaz aszszonyokat és leányokat. A pénzügyminisztérium számos nőt alkalmaz a dohány-hivatalban a francia bankban a bankjegyek osztályozása s ellenőrzése nőkre van bízva; a nevelés terén tanítói s felügyelői állásokat foglalnak el; azonkívül még más ágakban, pl. mint posta- és számtisztek is nyerneik hivatalokat. A francia kormány által alkalmazott nők férjhez mehetnek, de előbb értesíteniök kell főnöküket e szándékukról; azután tudakozódnak a leendő férj jelleme és viszonyai után és csak, ha az így kiderült adatok nem szolgáltatnak okot kifogásra, adják meg a házassági engedélyt. A társadalmi állás kizárólag a nő családjától függ s a hivataloskodás által nem befolyásoltatik.

— i h. —

TANÜGY.

M. Igen, 1882. május 10

Az „alsófehérmegyei róm. kath. tanítók önképző köre” e hó 4-én Gyula-Fehérváron a főlempi iskolában tartá tavaszi közgyűlését, a melyre a rendes tagok igen szép számmal jelentek meg. Mint vendégeket ott láttuk: mélt. Veszely Károly nagy prépost urat Borbándról, mélt. Kovács Ferencz abbás urat Maros-Vásárhelyről, ngs. Beke kanonok urat Gyula-Fehérvárról és tiszteletbeli elnök: ngs. Nagy Imre esperes urat.

Elnök: Bíró Béla gymnaziumi igazgató; jegyzők: Székely Lehel alvinczi és Kőnczei Sándor gyulafehérvári tanítók. A jelen volt rendes tagok száma 26.

A gyűlést megelőzőleg két mintatanítás tartott. Először Kőnczei Sándor gyulafehérvári tanító tartott az olvasásból. Targyalta a „Nagyelkü keresztény” című olvasmányt a népiskola 4-ik osztályával. Másodszor Fogarasi János székesegyházi karnagy és gymn. tanár tartott az Énektanból. Ismertette a két alaphang betűit, kiindulva g-ból, az egész, fél és negyed hangjegyeket és a hegedű vagy g kulcsot. E két tanítás után a gyűlésterembe vonultunk, hol a következő sorrend szerint folyt a tanácskozás:

1. Elnöki megnyitó, melyet szünni nem akaró éljenek követett.

2. A két mintatanításnak megbeszélése. Az elsőnek megbeszélésében részt vett: Veszely Károly, Apáthi Miklós, Lajos Sándor és Kiss Elek. A tanítás kielégítőnek találtatott. A másodiknak bírálatában részt vett: Apáthi, Veszely, Barabás és az előadó. Tanítása jelesnek találtatott.

3. Itt jött volna Botos Dénes sárdi tanítónak bírálatára még az 1880-ik év május 13-án Borbándon tartott gyűlés alkalmával Barabás Gergely gyulafehérvári tanító által felolvasott „Miképpen lehetne a külön nyelvű iskolákban a magyarnyelv és szellem terjesztését legsikeresebben megoldani” című értekezésre. Bíráló úr családi okok miatt meg nem jelenhett, e tárgy a jövő gyűlés sorrendjébe vétetett fel.

4. Ellenbírálat Rancz János gymn. tanár által. A múlt év tavaszi közgyűlésen irt tanár úr: „Elválasztható-e a népiskola az egyháztól” című értekezése kiadott Herman Róza alvinczi tanítónéknak bírálat végett, ki erre bírálatát múlt év őszén tartott gyűlésen megtevé; de mivel értekező tanárnak a bírálatra ellenészrevételei voltak, ellenbírálatra kérte volt ki, mit a gyűlés megadott.

5. Elnök úr bemutatja a múlt év augusztus havában megtartott országos tanítói gyűlésnek — a ngsos tanfelügyelő úr által megküldött — jegyzőkönyvét. Közönléssel vétetett.

6. Elnök úr felhívja a kör minden tagját, miszerint Rill Józsefnek, a „Paedagogiai Szemle” szerkesztőjének veendő telek árbaöz kiki tehetsége szerint járuljon. Tudásul vétetett.

7. Pénztárnoki jelentés. Tudásul vétetett.

8. Alapszabály módosítás. Ez vitára adott alkalmat. Mivel az újabb időkben a felekezeti egyesületek alapszabályai nem igen nyerne megerősítést, a régiéket mellett foytatja működését a kör.

9. Elnök úr indítványára egy küldöttség nevezetett ki az újonnan kinevezett püspök urnak pártfogása kérésére. A bizottság tagjai: Bíró Béla elnök vezetése mellett Rancz János tanár, Kőnczei Sándor, Finta Albert, Barabás Gergely, Apáthi Miklós tanítók és Ávéd Jákó tanár. Jelen hó 7-én délelőtt 11 órakor tisztelegtek.

10. A jövő gyűlés helye Borbánd. Ideje október 5. Mintatanítást tart: Barabás Gergely gyulafehérvári tanító a „Magyarnyelvből,” felolvasást: Apáthi Miklós alvinczi áll. tanító a „mehészetről.” — Új tag jelentkezett egy.

11. Elnöki bezáró beszéd.

Én is azon óhajjal zárom soraimat, vajha ne csak a Fehérvár vidékiek, hanem az egész megyebeli tanítók csatlakoznának a körhöz. Ugy legyen.

Kiss Elek,
tanító.

IRODALOM.

Beküldött művek. „A szabadkőművség lényege, alapelvei, történeti fejlődése, szervezete és feladatai, különös tekintettel hazai viszonyainkra.” Kiadja a magyarországi szabadkőműves nagypáholy. Ára 30 kr. Budapest Aigner Lajos bizománya. Ily cím alatt az imént igen érdekes röpirat jelent meg, a melyet, mintán az a szabadkőműves nagypáholy czége alatt kerül nyilvánosság elé, úgy kell tekintenünk, mint a magyarországi szabadkőművesek hivatalos nyilatkozatát. Célja az hogy eloszlassa a szabadkőművség felől hazánkban urakodó téves nézeteket és a szabadkőművesek iránt különböző oldalról táplált előítéleteket, hogy kimutassa a szabadkőművesek ellen emelt vádak alaptalanságát, és igazolja azokkal szemben a szabadkőműves szövetség létjogosultságát. A „Bevezetés”-ben elő van adva a szövetség czéja, mely röviden összefoglalva abból áll: a humanizmus gyakorlása, a felvilágosodás, az erkölcsiség és a jólét terjesztése által a lehetőség megvalósítani az emberi nem boldogságát. Rövid történelmi visszapillantás után, mely a szabadkőműves szövetség eredetét és fejlődését tárgyalja, a röpirat főbb vonásaiban ismerteti a szövetség szervezetét és tagok feltételének módzatait. Majd áttér a szabadkőművesek ellen emelt főbb vádak czafolására. Az állam- és egyházellenes törekvések vádjaival szemben a többi között arra utal, hogy a szabadkőművesek mindenkinek hitét és meggyőződését tiszteletben tartják, hogy politikai és vallási kérdések vitatása a szabadkőműves-páholyokban el van tiltva s hogy épen azon országokban, a melyekben a szabadkőművség a legmélyebb gyökereket verte, mint Angliában, Németországban és Svéd-Norvégországokban maug az uralkodók és uralkodóház tagjai állanak a szövetség élén. — Szintgy kimutatja a cosmopolitizmus vádjának alaptalanságát is. — A túlzott titkolódzás vádját illetőleg megjegyzi, hogy a szabadkőművesek ma már csakis a kölcsönös fölismerésre szolgáló alakszerűségeket, jeleket és jelszavakat tartják titokban, ezt pedig netaláni

viszszalélek megakadályozása teszi szükségessé. Végül a röpirat előadja a szabadkőművség jelen állapotát hazánkban és utal azon feladatokra, a melyeknek megoldását a magyarországi szabadkőművesek maguk elé tűzték, valamint felsorol néhányat azon intézmények közül, a melyeknek létesítése közvetve, vagy közvetlenül szabadkőműveseknek köszönhető. Ilyen a népoktatási kör, az erkölcsös ponyvairódalom-vállalat, a rabsegélyző egyesület, a hajléktalanok menedékhelye, a fővárosi szeretetház, népkönyvtárak stb. stb.

Ajánljuk a röpiratot mindazok figyelmébe, a kik a szabadkőművség légyege iránt alapos tájékozást óhajtanak maguknak szerezni.

Magy. kir. államvasutak és arad-temesvári vasút új menetrendje, mely érvényes folyó é. május hó 15-től kezdve. Ajánljuk az utazó közönség figyelmébe.

Uj zeneművek. Táborosky és Parsch nemzeti zeneműkereskedésében megjelent. Legkedveltebb népdalok melyek Almásy Tihamér „Milimári” pályanyertes népzeneművében énekelteknek. Énekhangra zongorakísérettel alkamazta Aczél Kálmán. Ára 1 frt.

A Budapesti Hírlap kiadóhivatala május hó 16-kával új előfizetést nyit. Előfizetési ár: egész évre 14 ft, félévre 7 ft, negyedévre 3 frt, 50 kr., egy óra 1 frt, 20 kr., Kiadó hivatal: IV. kerület, Kalap-utca 16 sz. E kitűnő tapintattal, érdekesen, változatosan szerkesztett napi lapot újjalag és ismételtén ajánljuk a közönség figyelmébe.

CSARNOK.

Török közmondások.

— A bolondon, ki magát bölesnek tartja, senki sem segít.

— Száraz csontokat mindenütt talál az eb, s mentegésekre — mikkel álnokságait elpalástolja — mindenhol akad a gazember lába.

— A bánat kalapácsával szétzuzatik az idő üllőjén a bűnnek salakja.

— Ki haraggal kél, kárvallással fekszik le.

— Körmöd legyen, ha vakarozni akarsz.

— Ne nyulj szénhez, ha nem akarsz kezdetet befektetni.

— Nem az a gazdag, ki az erszények birtokában van, hanem az, ki az erszényeket használni tudja.

— Jó embernek nyelvén szive, okosnak szívének nyelve.

Német közmondások

— Zsiros konyha — sovány végrendelet.

— Kicsi konyha házat növel.

— A küszöb csak azt mondja, mit az ajtószarkától hallott.

— A semmihez nem kell mártás.

— A legszebb dalt is megújja az ember.

— Dicséret próbája a bolondnak.

Verdier hadnagy híres volt a francia hadseregben élénk szelleméről s különösen bohó csinjeiről, melyek utóvégre arra bírták ezredesét, hogy áthelyezését sürgesse valamely másik ezredbe, habár a fiatal tiszt nagyon tetszett neki. Az áthelyezés meg is történt. Az ezred tisztj kara, melyhez Verdier-t áttették, általános örömmel várta a hírből jól ismert bajtársát s midőn megérkezett, bankettet rendezett tiszteletére. A lakoma vége felé, midőn champagne habzott a poharakban, B. tábornok felkiáltott: „Csakugyan igaz Verdier, hogy ön minden fogadást megnyer?” „Igen tábornok úr!” „Menyőbe! és hogyan csinálja ön azt?” „Oh nagyon egyszerű! Csak akkor fogadok, ha egészen határozottan tudok valamit; aztán egy kissé physiognomista is vagyok!” „Ön physiognomista? Nos, mit olvas tehát pl. most az én arczomról?” „Azt olvasom, viszonzá gyorsan Verdier, hogy tábornok úr régi oldalsebe ismét kiült.” „Ostobaság! nekem nincs semmi sebem” kiáltott fel a tábornok. — „De.” „Semmi, de” mondom önnek fiatal ember. — Talán csak nem akar tábornok úr róla beszélni. Egy párbaj”. . . „Ördögbe! nem hiszen nekem. Mibe fogadjunk?” „A menyinyibe tetszik tábornok úr.” „Ötszáz frankba?” „Jó legyen 500 frank.” „A jelen levő urak legyenek tanuim.” Ezzel a tábornok levetkezett, az összes jelen volt tisztet megvizsgálták s egyhangulag kijelentették, hogy a tábornok most testén nyoma sincsen semmi sebnek. „Ön elvesztette fogadását Verdier!” kiáltá a tábornok öltözködés közben. „Itt az ötszáz frank.” Nevetve dugta zsebre a pénzt a tábornok s még az este levelet irt barátjának Verdier volt ezredesének. „Kedves barátom! Verdier szerencsésjének híre valóságos humberg. Az előbb fogadott velem ötszáz frankban, hogy az én oldalomon egy seb van és természetesen elvesztette fogadását.” A válasz csakhamar megjött s így hangzott: „Te valóban meghatóan naiv ember vagy. A te ötszáz frankos nyereséged nekem két ezer frankomba került, ily öszszegben fogadott ugyanis elutasítások Verdier velem, hogy a legelső este, melyet veled tölt, te az ezred összes tisztj kara előtt le fogod vetni ingedet és ezt magad fogod nekem tudtúl adni.”

Elképzelhető, minő hosszú arczot vágott a tábornok erre a levélre.

VEGYES HIREK.

— **Udvari bál** volt e hó 11-én a budai várpalotában. A férfiak kevés kivétellel diszmagyarban és diszgyenyruhában jelentek meg, a hölgyek pedig pazar fényt fejtettek ki öltözékeikkel. A belépőknek magyar tánczenével szolgáltak. 9 órakor jöttek be a belső termekből a Felsőgei, József főherczeg, Klotild főherczegnővel és a kísérettel. A Felsőgei gyakran s huzamosan beszélgettek a vendégekkel. Jelen voltak a főrangúak, miniszterek, katonai s más méltóságok stb. nagy számmal. A táncz 9 óra előtt kevéssel vette kezdetét s kedélyesen folyt mind végig. 12 órakor a cerclé befejeztével a királyi pár visszavonult a belső termekbe s azután a társaság csakhamar szétoszlott. A felsőgei a fényes siker fölött többek előtt örömeiket, meglepedésüket fejezték ki.

— **Az országgyűlési képviselő választók** 1883. évben érvényes névjegyzékének kiigazítása tárgyában a központi választmány folyó hó 9-én tartotta első gyűlését. Megválasztotta az öszszeíró bizottságok elnökeit és tagjait és kitűzte az öszszeírás határidejét folyó hó 23-tól kezdve június hó 12-ig.

— **A nagyenyedi önk. tüzoltó egyesület** 1882. évi május 30-án saját pénztára javára a „Holtmaros”-ban zártkörű nyári mulatságot rendez. Kezdeté d. n. 2 órakor. Belépő díj személyenként 50 kr. — Belépő jegyek előre válthatók Ungerpek Miklós kereskedésében.

— **Az egyházi zene és énekkar** áldozcsütörtökön a ref. templomban Zumsteeg Cantate-ját fogja bemutatni.

— **Bényei operette-, népszínmű-, dráma és vigjátékok** előadására alakult 30 tagból álló társulata — a legújabb és teljesen megbízható forrásból nyert értesülés szerint — előadásait folyó hó 18-án fogja megkezdni városunkban. Bényei ur különben lehetett volna anynyi figyelemmel közönségünk iránt, hogy hosszúság kimaradásáról értesítse és ne városson magára, illetőleg társulata 6 egész hétig!

— **Az utcazárás seprését** ha nem is éjjel — mint az minden nagyobb városban történik — de legalább kora reggel lehetne s kellene eszközölni és nem délben mikor a legnagyobb járás-keles van az utcákban, különösen pedig a piaczon, hol olyan port vernek fel a seprők, hogy azt sem tudja az ember, merre meneküljön a porfelleg elől. Ha pedig okvetetlen nappal kell hogy a seprés történjék (miért?), akkor lehetne legalább öntözni, az is mérsékelné a felleggé tömörülő por felszalását.

— **A helyi tek. állomás főnöktől** következő sorokat vettük: 19. számú becses lapjában történt figyelemzetésére van szerencsém értesíteni, hogy f. hó 15-től kezdve a gyors- és személyvonatokhoz Nagy-Enyedtől Budapestig és vissza 10 napig érvényes menet-térít jegyek jöttek forgalomba. Egy II. oszt. jegy Budapestig és vissza 28 frt. III. oszt. 20 frt. — Egy I. oszt. jegy Budapestig (s nem vissza is) 28 frt 60 kr. II. oszt. jegy 20 frt. III. oszt. jegy 14 frt 30 kr. — Megjegyezni kívánom, miszerint ezen jegyek érvényessége Szolnok, Újváron át a magy. áll. vasút Budapest állomására szól. Továbbá Bpestig ezen irányon kocsiváltás nem történik s a megérkezés egy 1/2 órával előbb van mint Czegled felé.

A nagyenyedi kisértő takarékpénztár üzletforgalma ápril hóban. Bevétele: Készpénz áthozat márczius hóról 516. 11 A felek bevételeiből 7966. 32 Kölesön visszafizetések 63410. Kamat hátralékokból 174.93. Rendes 6 %-os kamatokból 931.50 Prvisióból 310. 50. Bekebebelezési díjből 2.05 Váltó uralapok és bélyegekből 61. 72 Váltó másolatokból 12. Öszszesen 73385. 13 Kiadás Váltóra adott. Kölesön 62100. Tőke visszafizetésekbe 9159. 61 Tiszti fizetésekbe 500 Múlt évi osztalékba 87. Jótékony czélra (megyei kórház) 50 Váltó uralapok és bélyegekre 23.72 Perköltségekre 23. 74 Irodai kellekre 25. 45 Készpénz maradék 1865. 61 Öszszesen 73385. 13 Nagy Enyed 1883. Ápril 30 Az Igazgatóság.

Szerkesztői üzenetek.

Dalok. Igy már igen r. I. Budapest. A románez változatokkal — melyek kivált a technikai illetik — jöhét. A másikat nagyon megköszönném, ha állandóan kapnám.

K. E. Mint munkatársnak küldjék ezután a lapot. Kérjük minél gyakoribb közreműködését.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlő válogatásáról és kitéréséről.

Küszöbén állván a szőlőművelés emez igen fontos munkájának, nem lesz talán érdektelen a t. szőlész közönség előtt erről egy kis eszmeesertő folytatni.

A szőlő válogatás vagy kitérés vidékenként gyomlálás és fattyazásnak*) nevezett munka alatt azt értjük, midőn mi a termést nem hozott vagy a művelés módokhoz mért felesleges hajtásokat (nyeleket) fiatal zöld korukban kézzel letörjük, eltávolítjuk.

Hogy a válogatás mily kiválólag fontos szőlészeti munka, azt már annak czéljából, melyet ez által elérni akarunk s rendszeres kivitele mellett el is érhetünk, eléggé világosan láthatjuk. A válogatásnak czéja ugyanis:

1. hogy a szőlőnek a metszés alkalmával adott alakját illetőleg a létesített művelés módot fentartsuk;

2. hogy a szőlő tápanyagait okserüen felhasználjuk, azaz azt úgy a szőlő idej termésének, mint a jövő évi termést biztosító ugar-veszszőknek tökéletes kifejlesztése és megérelelésére fordítsuk, vagyis ne hagyjuk azt termést nem hozott, egyébként is felesleges hajtásokra szükségtelenül elpazarolni.

A válogatás idejére nézve megjegyzendő, hogy azt lehetőleg korán vagyis akkor eszközöljék, midőn a termést már jól fel lehet ismerni, azaz midőn a nyelek 25 — 30 cm-re megnöttek, mert a válogatásnak későbbre halasztása több tekintetben hibás és káros eljárásnak mondható, és pedig:

1. Mert a szőlő későre gyomlálván, sok tápanyagot használ fel hasztalanul a felesleges s ennél fogva leterendő veszszőkre, míg ellenkezőleg azt az idej és a jövő évi termést biztosító veszszőinek fejlesztésére fordíthatna volna;

2. Mert a föntebbi mellett a tőke erejét szükségtelenül fogyasztottuk.

3. Káros azért, mivel egy, más elbokrosodott, megfásult veszszőjü tőke válogatása a napszámos részéről sokkal több figyelmet és ügyességet feltételez s legalább háromszor anynyi időt, munkát és kiadást igényel, mint a kellő időben eszközölt válogatás.

Öszszefoglalva ezen, a korai válogatás mellett röviden felhozott okokat, úgy hiszem elég világosan kiténik annak czéljára s előnyös volta, főleg ha ehhez még hozzá gondoljuk azt is, hogy vannak még olyan gazdák is, kik

*) Múltán a „válogatás vagy kitérés” elnevezések a munkának lényegéről elég tiszta fogalmat nyújtanak, ezért én ezen munkára nézve csak is ezeket tartom helyesen használhatónak, míg a „gyomlálás, fattyazás”, miután az eltávolított hajtások sem gyom, sem fattyajtásnak nem mondhatók, helytelen s kiküszöbölendő elnevezések. M.

